

Απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις
C-338/11 Santander Asset Management SGIIC SA κατά Directeur des
résidents à l'étranger et des services généraux και
C-339/11 έως C-347/11 Santander Asset Management SGIIC SA κ.λπ. κατά
Ministre du Budget, des Comptes publics, de la Fonction publique et de la
Réforme de l'État

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται στη γαλλική νομοθεσία που εισάγει διαφορετικό φορολογικό καθεστώς για τα μερίσματα ημεδαπής προελεύσεως που εισπράττονται από ημεδαπούς και αλλοδαπούς οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ)

Το δίκαιο της Ένωσης απαγορεύει οποιονδήποτε περιορισμό των κινήσεων κεφαλαίων μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών¹. Αυτή η απαγόρευση δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να εφαρμόζουν τις οικείες διατάξεις της φορολογικής τους νομοθεσίας οι οποίες διακρίνουν μεταξύ φορολογουμένων που δεν βρίσκονται στην ίδια κατάσταση όσον αφορά την κατοικία τους ή τον τόπο όπου είναι επενδεδυμένα τα κεφάλαιά τους². Εντούτοις, οι ως άνω εθνικές διατάξεις δεν μπορούν να αποτελούν μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ούτε συγκεκριμένο περιορισμό της ελεύθερης κινήσεως των κεφαλαίων και των πληρωμών³.

Οι διαφορές από τις οποίες προέκυψαν οι ως άνω υποθέσεις άπτονται του γαλλικού φορολογικού καθεστώτος που διέπει τα μερίσματα τα οποία διανέμονται από εδρεύουσες στη Γαλλία εταιρίες προς τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) οι οποίοι δεν εδρεύουν στο ως άνω κράτος. Οι ΟΣΕΚΑ (αμοιβαία κεφάλαια τα οποία διαχειρίζεται εταιρία διαχείρισεως ή εταιρία επενδύσεων) παρέχουν σε κάθε αποταμιευτή (μεριδιούχο) τη δυνατότητα να εμπιστευθεί τη διαχείριση των κεφαλαίων του σε επαγγελματία ο οποίος αναλαμβάνει να τα επενδύσει σε συγκεκριμένη ή σε συγκεκριμένες χρηματοπιστωτικές αγορές. Κατά τη γαλλική φορολογική νομοθεσία, τα μερίσματα που καταβάλλονται στους ΟΣΕΚΑ που δεν εδρεύουν στη Γαλλία φορολογούνται στην πηγή με συντελεστή 25%, ενώ τα ως άνω μερίσματα δεν φορολογούνται όταν καταβάλλονται σε ημεδαπούς ΟΣΕΚΑ.

Δέκα ΟΣΕΚΑ με έδρα το Βέλγιο, τη Γερμανία, την Ισπανία και τις Ηνωμένες Πολιτείες⁴, οι οποίοι επενδύουν μεταξύ άλλων σε μετοχές γαλλικών εταιριών και εισπράττουν για τον λόγο αυτό μερίσματα υποκείμενα σε παρακράτηση στην πηγή, διατυπώνουν αντιρρήσεις κατά της γαλλικής νομοθεσίας. Επικαλούνται την ύπαρξη δυσμενούς διακρίσεως όσον αφορά την ελευθερία κυκλοφορίας των κεφαλαίων την οποία εγγυάται το δίκαιο της Ένωσης.

¹ Άρθρο 63 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

² Άρθρο 65, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

³ Άρθρο 65, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ.

⁴ Santander Asset Management SGIIC SA, ενεργώντας στο όνομα του FIM Santander Top 25 Euro Fi· Santander Asset Management SGIIC SA, ενεργώντας στο όνομα της Cartera Mobiliaria SA SICAV· Kapitalanlagegesellschaft mbH, ενεργώντας στο όνομα του Alltri Inka· Allianz Global Investors Kapitalanlagegesellschaft mbH, ενεργώντας στο όνομα του DBI-Fonds APT n° 737· SICAV KBC Select Immo· SGSS Deutschland Kapitalanlagegesellschaft mbH· International Values Series of the DFA Investment Trust Co· Continental Small Co. Series of the DFA Investment Trust Co· SICAV GA Fund B· Generali Investments Deutschland Kapitalanlagegesellschaft mbH, ενεργώντας στο όνομα του AMB Generali Aktien Euroland.

Το tribunal administratif (διοικητικό πρωτοδικείο) de Montreuil (Γαλλία), ενώπιον του οποίου ασκήθηκαν οι ως άνω προσφυγές, ερωτά κατ' ουσίαν το Δικαστήριο αν το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται στη γαλλική νομοθεσία που υποβάλλει τα διανεμόμενα σε ΟΣΕΚΑ μερίσματα ημεδαπής προελεύσεως σε διαφορετική φορολογική μεταχείριση αναλόγως του τόπου της έδρας του δικαιούχου οργανισμού. Το εν λόγω δικαστήριο ερωτά ειδικότερα αν, όσον αφορά τη φορολόγηση των μερισμάτων που διανέμονται από εδρεύουσες στη Γαλλία εταιρίες σε αλλοδαπούς ΟΣΕΚΑ, η σύγκριση των καταστάσεων προκειμένου να κριθεί αν τυχόν υφίσταται διαφορετική μεταχείριση συνιστώσα εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων πρέπει να γίνεται μόνο υπό το πρίσμα του ΟΣΕΚΑ ή πρέπει να λαμβάνει υπόψη και την κατάσταση των μεριδιούχων.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, **πρώτον**, ότι στα μέτρα που απαγορεύονται από το δίκαιο της Ένωσης ως περιορισμοί των κινήσεων κεφαλαίων συγκαταλέγονται εκείνα που μπορούν να αποτρέψουν τους κατοίκους αλλοδαπής από την πραγματοποίηση επενδύσεων σε κράτος μέλος ή να αποτρέψουν τους κατοίκους του εν λόγω κράτους μέλους από την πραγματοποίηση επενδύσεων σε άλλα κράτη. Η διαφορετική φορολογική αντιμετώπιση των ΟΣΕΚΑ όσον αφορά τα μερίσματα, αναλόγως της έδρας τους, μπορεί να αποτρέψει, αφενός, τους αλλοδαπούς ΟΣΕΚΑ από το να πραγματοποιήσουν επενδύσεις σε εδρεύουσες στη Γαλλία εταιρίες και, αφετέρου, τους επενδυτές που κατοικούν στη Γαλλία από το να αποκτήσουν μερίδια σε αλλοδαπούς ΟΣΕΚΑ. Συνεπώς, **το Δικαστήριο κρίνει ότι η γαλλική νομοθεσία συνιστά περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων, ο οποίος καταρχήν απαγορεύεται από το δίκαιο της Ένωσης.**

Δεύτερον, το Δικαστήριο εξετάζει αν ο περιορισμός αυτός μπορεί να δικαιολογηθεί στο πλαίσιο των διατάξεων περί ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων. Συναφώς υπενθυμίζει ότι η διαφορετική μεταχείριση μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβιβάζεται με το δίκαιο της Ένωσης μόνον εφόσον αφορά καταστάσεις που δεν είναι αντικειμενικώς συγκρίσιμες ή εφόσον δικαιολογείται από επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος.

Προκειμένου να καταστεί δυνατόν, αφενός, να εκτιμηθεί κατά πόσον είναι συγκρίσιμες οι καταστάσεις, υποβάλλεται στο Δικαστήριο το ερώτημα αν εκτός από την κατάσταση των ΟΣΕΚΑ πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η κατάσταση των μεριδιούχων. Απαντώντας, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι απόκειται σε κάθε κράτος μέλος να οργανώσει, τηρώντας το δίκαιο της Ένωσης, το σύστημά του για τη φορολόγηση των διανεμομένων κερδών. Εντούτοις, όταν εθνική φορολογική νομοθεσία θεσπίζει κριτήριο διακρίσεως για τη φορολόγηση των διανεμομένων κερδών, ο συγκρίσιμος χαρακτήρας των καταστάσεων πρέπει να εκτιμάται λαμβανομένου υπόψη του ως άνω κριτηρίου. Εν προκειμένω, η γαλλική νομοθεσία προβλέπει ένα ουσιώδες κριτήριο διακρίσεως που βασίζεται στον τόπο της έδρας του ΟΣΕΚΑ, υποβάλλοντας μόνο τους αλλοδαπούς ΟΣΕΚΑ σε παρακράτηση φόρου στην πηγή για τα μερίσματα που εισπράττουν. Το Δικαστήριο κρίνει, δεδομένου αυτού του κριτηρίου διακρίσεως, ότι η εκτίμηση του αν οι καταστάσεις είναι συγκρίσιμες, προκειμένου να κριθεί αν η εν λόγω νομοθεσία εισάγει ή όχι δυσμενή διάκριση, πρέπει να διενεργηθεί αποκλειστικά στο επίπεδο του ΟΣΕΚΑ χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση των μεριδιούχων. Έτσι, **η διαφορά μεταχείρισεως μεταξύ των ημεδαπών και των αλλοδαπών ΟΣΕΚΑ δεν δικαιολογείται λόγω ουσιώδους διαφοράς των καταστάσεων.**

Το Δικαστήριο εξετάζει αφετέρου αν η διαφορετική μεταχείριση θα μπορούσε να δικαιολογηθεί από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος.

Ένας από τους δικαιολογητικούς λόγους αντλείται από την ανάγκη διασφάλισης της ισόρροπης κατανομής της εξουσίας φορολογήσεως μεταξύ των κρατών μελών. Ειδικότερα, η διαφορετική μεταχείριση μπορεί να γίνει δεκτή εφόσον η εθνική νομοθεσία έχει ως σκοπό να αποτρέψει συμπεριφορές ικανές να υπονομεύσουν το δικαίωμα του κράτους μέλους να ασκήσει τη φορολογική του αρμοδιότητα σε ό,τι αφορά τις δραστηριότητες που ασκούνται στο έδαφός του. Εντούτοις, από τη στιγμή που το κράτος μέλος επέλεξε να μη φορολογήσει τους ημεδαπούς ΟΣΕΚΑ που εισπράττουν μερίσματα ημεδαπής προελεύσεως, δεν μπορεί να επικαλεσθεί την ανάγκη εξασφάλισης της ισόρροπης κατανομής της εξουσίας φορολογήσεως μεταξύ των κρατών μελών για να δικαιολογήσει τη φορολόγηση των αλλοδαπών ΟΣΕΚΑ που αποκτούν τέτοια εισοδήματα.

Ομοίως, η γαλλική νομοθεσία δεν δικαιολογείται από την ανάγκη διασφάλισης της αποτελεσματικότητας των φορολογικών ελέγχων εφόσον φορολογούνται αποκλειστικά και συγκεκριμένα όσοι δεν είναι κάτοικοι Γαλλίας.

Τέλος, η διαφορετική μεταχείριση την οποία εισάγει η γαλλική νομοθεσία δεν δικαιολογείται από την ανάγκη διαφυλάξεως της συνοχής του φορολογικού καθεστώτος από τη στιγμή που δεν υπάρχει άμεσος σύνδεσμος μεταξύ της απαλλαγής από τον παρακρατούμενο στην πηγή φόρο όσον αφορά τα μερίσματα ημεδαπής προελεύσεως που εισπράττονται από ημεδαπό ΟΣΕΚΑ και της φορολογήσεώς τους ως εισοδημάτων των μεριδιούχων.

Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο απαντά ότι **το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται στη γαλλική νομοθεσία η οποία φορολογεί στην πηγή τα μερίσματα ημεδαπής προελεύσεως όταν εισπράττονται από ΟΣΕΚΑ που εδρεύουν σε άλλο κράτος, ενώ οι ΟΣΕΚΑ που εδρεύουν στη Γαλλία απαλλάσσονται από τον φόρο για τα ως άνω μερίσματα.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106